

ทำดีให้มียศ ทำทานให้มั่งคั่ง

ทำดีอย่างไร ถึงจะได้ดี
เล่มนี้มีคำตอบ !

พระพรหมมงคลจารย์
(ปัญญาในเทวภิกขุ)

อ่านสิบบรอบ คิดสิบบหน ฝึกฝนปัญญา ฉลาดใช้ เฉลียวคิด ชีวิตสนุก สุข สงบ เย็น

ทำดีให้มีผล

ทำตนให้ได้ดี

โดย พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (เปี่ยมญาณันท์ภักขุ)

วัดชลประทานรังสฤษฎ์ นนทบุรี

นำเสนอสาระ : มนิจ รุขัยมงคล

ออกแบบปก : ธนุจิต คำทองเมือง

ภาพประกอบ : สมศรวร กองศิลา

บรรณาธิการสาระ : ศักดิ์สิทธิ์ พันธุ์ดีชัย

บรรณาธิการศิลปะ : ธนุจิต คำทองเมือง

รูปเล่ม/จัดอาร์ต : จินดี ตามเที่ยงตรง

คำนำ

มนุษย์ทุกคนที่ถือกำเนิดเกิดขึ้นมาบนโลกล้วนต้องการที่จะเป็นคนดี มีความสุข ความเจริญในชีวิตด้วยกันทั้งนั้น แต่จะได้ชื่อว่าเป็นคนดี หรือ คนมีความดีนั้น มิใช่ว่าจะเป็นกันได้ง่ายๆ แต่ก็ได้ไม่ได้หมายความว่า จะเป็น คนดีได้ยาก ในหนังสือเล่มนี้ มีหลักเกณฑ์ที่จะวัดว่าเราเป็นคนดี หรือ เป็น คนที่มีความดีไว้ ตามที่พระพรหมมิ่งคณาจารย์ (หลวงพ่อบัณฑิตคุณนันทิกคุณ) ได้กล่าวบรรยายไว้ว่า จะขึ้นชื่อว่าเป็นคนดีนั้น ต้องมีสามหลัก สามหลัก ที่ว่านี้จะมีอะไรบ้าง หนังสือเล่มนี้มีคำตอบให้ท่านทั้งหลาย

หนังสือธรรมบรรยายเล่มนี้คงเนื้อหาเต็มไว้ครบถ้วนทุกตัวอักษร ด้วยความเคารพในองค์ผู้บรรยาย ในส่วนของการจัดวรรคตอน ย่อหน้า การจัดตั้งหัวข้อ และภาพประกอบ ทางสำนักพิมพ์ได้จัดทำขึ้นใหม่ เพื่อให้ ผู้อ่านเข้าใจและเข้าถึงธรรมได้ง่าย ชัดเจน สนุก ไม่น่าเบื่อ สามารถนำไป ประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่ตน ครอบครัว และสังคมได้จริง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้อ่านทุกท่านในการศึกษาธรรม เพื่อนำไปแก้ปัญหาและพัฒนาตนให้เป็นสุขยิ่งขึ้นไป จึงใคร่ขอเชิญท่านทั้งหลายเข้าสู่บรรยากาศในการบรรยายธรรมได้ ณ บัดนี้

🌸 มิ่ง คณาจารย์ 🌸

ผู้นำเสนอสาระ ในนามคณาจารย์สำนักพิมพ์เสียงเสียง เพียรเพื่อพุทธศาสนา

โปรดใช้เล่มนี้ให้คุ้มค่าที่สุด & อ่านแล้ว -> แบ่งกันอ่านหลายท่านจะดี
อ่านจบรอบ ระลึกขอคิดอ่าน อธิษฐานจิต ข้าราชการประพฤติดีในวิถีประชาธิปไตย
จิตคู่ใจกับธรรมอัน อมาโลจี เจมิชวลิต จิตรักสงบ สุขสงบ เป็น
สำนักพิมพ์เสียงเสียง เพียรเพื่อพุทธศาสนา ประทานให้ทุกคนมีความสุข

ทำดีให้มีผล ทำตนให้มีดี*

พุทธศาสน์พาชาติพัฒนา

ญาติโยมพุทธบริษัททั้งหลาย ณ บัดนี้ ถึงเวลาของการฟังธรรม ปาฐกถา อันเป็นหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนาแล้ว ขอให้ทุกท่าน อยู่ในอาการสงบ ตั้งอกตั้งใจฟังด้วยดี เพื่อให้ได้ประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการฟังตามสมควรแก่เวลา

คนไทยนับถือพระพุทธศาสนา
พุทธศาสนาเป็นศาสนา
ประจำชาติไทย เราได้รับเอา
พุทธศาสนามาเป็นสมบัติประจำใจ
เป็นเวลานานกว่าพันปีแล้ว
บ้านเมืองของเราได้รับความร่มเย็น
ก็เพราะบารมีของพระพุทธศาสนา
เราจึงเกิดทุนพุทธศาสนาไว้เสมอด้วยชีวิตของเรา

มีหลายครั้งที่บ้านเมืองตกอยู่ในสภาพคับขัน แต่โดยที่ชาวไทยและ
ประมุขของชาติไทย ยึดมั่นในธรรมะของพระพุทธองค์ ชาวเราจึงหลุดพ้น
จากความเดือดร้อนมาได้ ความเดือดร้อนและความสงบ เป็นผลของการ
กระทำของประชาชนภายในประเทศ สมัยใดประชาชนมันคงในศีลธรรม
ก็มีแต่ความสงบความสงบ แต่ถ้าสมัยใดประชาชนขาดศีลธรรม สมัยนั้นก็มี
แต่ความทุกข์ความเดือดร้อน

* เต็มชื่อ องค์สามของสามัคคี

สุข-ทุกข์ อยู่ที่เรากำ

หลักพุทธศาสนาของเราได้สอนให้เราเข้าใจว่า...

“ความสุข ความทุกข์ของเรา

เป็นผลเนื่องมาจากการกระทำของเรา

ไม่มีใครหรือสิ่งใดมาดลบันดาลให้เราเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ได้

ถ้าเราไม่ทำมันด้วยตัวเราเอง

ครูบาอาจารย์เป็นแต่เพียงผู้บอกทางให้เท่านั้น

การลงมือเดินเป็นกิจที่เราเองจึงต้องทำ”

เมื่อเป็นเช่นนี้ การกระทำความดีจึงเป็นกิจจำเป็นของเราทุกคน

ผมติดตรงไหนที่เกิดบุคาหน้าตาดี
ก็มีการขอคนคิดแค่นี้ นิดงั้นไปไม่ได้
ชว่ยบ้าง ๗ ๗ ผมมาจะฮั่นหรือกับใครคน

มีเวียแล้ว
ก็ไปบอก

ทำดีต้องมีหลัก

แต่การที่จักทำความดีนั้นก็ต้องศึกษาให้เข้าใจเสียก่อนว่า “ความดี” คืออะไร?

หลักที่ควรจำง่าย ๆ ในเรื่อง “ความดี” ก็คือ

๑. สิ่งที่ทำเป็นประโยชน์แก่ตน
๒. สิ่งที่ทำเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
๓. และทำนผู้รู้รับรองว่าดี

หลัก ๓ ประการนี้ เป็นส่วนประกอบให้เป็นที่ “ความดี”

ฉะนั้น ในเวลาจะกระทำอะไรเพื่อให้เป็นที่ “ความดี” ก็ควรพยายาม ทำให้ประกอบด้วยหลัก ๓ ประการนี้ ขาดอันใดอันหนึ่งเสียมิได้ เหมือน ก้อนแล้ว ๓ ก้อน ขาดก้อนหนึ่งหม้อก็แตก หลักนี้ก็เช่นกัน

เอาเปรียบผู้อื่น \neq ความดี

ขอ.ให้ใบไม้สีแดงแรกแรก ๕ ล้าน
คนแรกแรกอยู่ ๕ คน ใบไม้แรกแรกเป็นครั้งแรก
แรกแรกแรกแรกแรกแรก ๕๐๐ และ
ส่วนแรกแรกแรกแรกแรกแรก เพราะแรกแรกแรกแรกแรก

คนเราส่วนมากมักเป็นคนเห็นแก่ประโยชน์ตน ไม่ค่อยได้คิดถึงประโยชน์ของคนอื่น ถ้าจะทำสิ่งใดก็มุ่งแต่จะเอาประโยชน์ตนเป็นประมาณ ไม่ได้คิดว่าคนอื่นจักเสียผล คนเช่นนี้เป็นคนจำพวกถือตนเป็นใหญ่ คิดเห็นเข้าข้างตนฝ่ายเดียว **เป็นคนเอาเปรียบสังคม**

เพราะมุ่งหาและเก็บไว้เพื่อตนเองเพียงฝ่ายเดียว ทำให้วัตถุอันเป็นของกลางสำหรับคนทั่วไปจักได้ใช้ และของเหล่านั้นมิเพียงพอสำหรับทุกคน จะหากินหาใช้ แต่เกิดการไม่พอขึ้นก็เพราะคนบางคนโลภมาก แลวงหาและเอามาเพื่อตนฝ่ายเดียว

การกระทำในรูปเช่นนี้ เป็นการเบียดเบียนประโยชน์ของผู้อื่น เป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรม จึงไม่เป็นความดี

ผู้รับรองว่าดี จึงจะดีจริง

เมื่อเราจะแสวงหาประโยชน์แก่ตน
ก็อย่าให้เป็นการทำลายประโยชน์ของผู้อื่น
ให้เป็นคนคิดเห็นนอกเขากเรา

เพราะการเป็นอยู่ในโลกเป็นการเป็นอยู่แยขรวมกัน
ผลประโยชน์ทุกอย่างต้องอิงอาศัยกัน ความสุขจึงเกิดขึ้นได้
ประโยชน์ตนและประโยชน์ท่าน จึงต้องมีส่วนสัมพันธ์กันอยู่เสมอ

แต่ถ้าว่าในบางกรณีแม้การกระทำนั้นได้ประโยชน์ทั้ง ๒ ฝ่ายแล้ว
ก็ยังไม่แน่ว่าจักเป็นความดีเสมอไป เช่นว่า นาย ก ต้มเหล้าขาย เขาคิด
ว่าการต้มเหล้าขายของเขาเป็นการได้ประโยชน์ตน ประโยชน์ผู้อื่นก็ไม่เสีย
เพราะมีคนจำนวนมากมาซื้อเหล้าจากเขาบ้าง มาพลอยร่วมวงเป่าๆ บ้าง
คงจะเป็นการดีแล้ว แต่ยังไม่ดี เพราะผู้รู้ทั้งหลายติเตียนการกระทำเช่นนั้น
ว่าเป็นการผิดธรรม เป็นการผิดต่อกฎหมายของบ้านเมือง ผู้รู้ติเขาดีกัน
ทั้งนั้น ฉะนั้น การกระทำเช่นนั้นจึงเป็นการเสีย ไร่ไม่ได้ ต้องมีองค์ที่สาม
คือ ผู้รับรองว่า “ดี” ด้วย

หลักคำสอนผู้รู้ คือแว่นส่องทาง

คำว่า ผู้รู้ นั้น หมายถึงผู้รู้เหตุผลอย่างแท้จริง ในฐานะที่เราเป็นชาวพุทธ เราก็ยอมรับว่า ผู้รู้อย่างแท้จริง ก็คือ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าแม้พระองค์ไม่มีชีวิตอยู่ก็จริง
แต่คำสอนยังคงมีปรากฏตัวแทนพระองค์อยู่
ฉะนั้น เราจักทำอะไรลงไปก็ต้องเอาหลักธรรมเป็นแว่นแก้ว
ส่องดูเสียก่อนว่า การกระทำเช่นนั้น
จักเป็นการจัดต่อคำสอนของพระองค์หรือไม่
ถ้าเห็นว่าจัดกันก็ไม่ควรทำ

ถึงแม้ว่าการกระทำนั้นนำมาผลมาให้มากหลาย เพราะผลที่เกิดจากการกระทำชั่วๆ นำความทุกข์มาให้แก่ผู้กระทำ

พระพุทธองค์ จึงตรัสเตือนว่า ใคร่ครวญก่อนจึงทำดีกว่า เพราะสิ่งที่ทำลงไปแล้วจักทำคืนอีกไม่ได้ การกระทำที่จักนำความเดือดร้อนมาให้เป็นการกระทำที่ไม่ดี ฉะนั้นพระโอวาท ผู้รักตนควรกระทำตามโดยแท้

เหตุ ๕ พาทูณ์

มีคำถามแทรกเข้ามาว่า ชาวโลกมีความต้องการอะไร ?

คำตอบที่งมีว่า ทุกคนต้องการมีความสุขความเจริญ ไม่มีใครต้องการความทุกข์ความเสื่อม

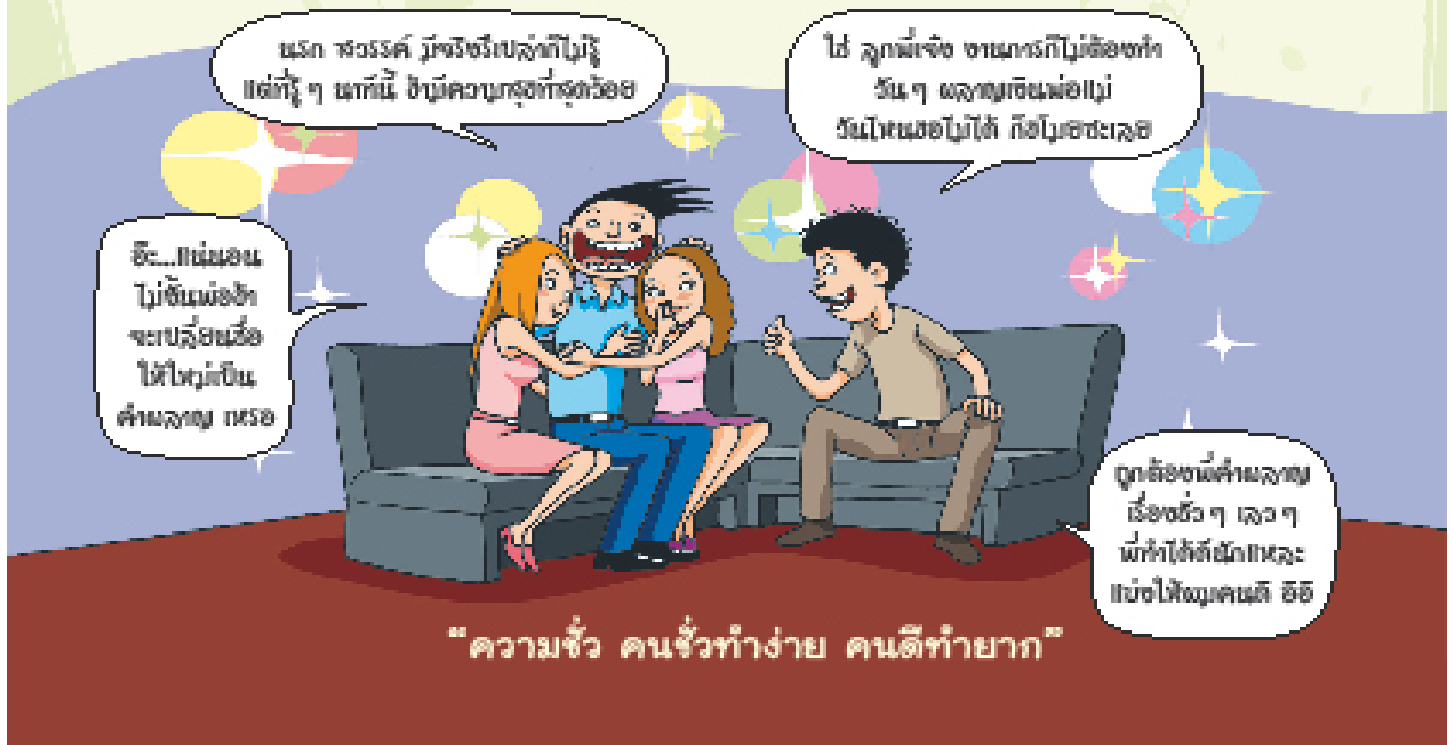
แต่ทำไม ทั้งๆ ที่ทุกคนต้องการความสุขความเจริญ เขายังไม่ได้รับสิ่งที่ต้องการสมหมาย กลับได้รับความทุกข์ความเสื่อมเสมอ

คำตอบในเรื่องนี้ก็มิได้อยู่ที่ เพราะเขาขาดคุณธรรมบางประการ อันเป็นสิ่งสนับสนุน ให้เขามีความสุขสมหมาย

ในปัญจกนิบาท อังคุตตรนิกาย มีคำกล่าวไว้ว่า

คนอยู่เป็นทุกข์เพราะเหตุ ๕ ประการ คือ

- ๑. ไม่มีความเชื่อ
- ๒. ไม่มีความละเอียด
- ๓. ไม่มีความเกรงกลัว
- ๔. มีความเกียจคร้าน
- ๕. มีความรู้ชั่ว

แหม สวรรค์ มีจริงหรือปลั่งก็ไม่รู้
แต่ก็รู้ ๆ หน่านี้ มันมีความสุขที่สุดหรือ

ใช่ ลูกพี่จ๋อ ซาเนกรก็ไม่ต้องซัพ
รับๆ แลเลยก็งั้นพอไม่
รับโทษอะไรไม่ได้ ก็งั้นขอเวลา

ฮึ...ก่น่อน
ไม่ขึ้นมั่งฮึ
จะเปลี่ยนชื่อ
ไว้ใหม่เป็น
คำมลายู หรือ

ถูกคือซ่งคำมลายู
เรื่องฮึว ๆ เลว ๆ
พี่ก็ใช้ศัพท์และ
แก้ช้ให้ดูคนดี ฮึฮึ

“ความชั่ว คนชั่วทำง่าย คนดีทำยาก”

เชื่อดูถูก ปลุกความรับผิดชอบ

ในทางธรรมสอนให้เรามีความเชื่อในทางที่ชอบที่ถูกต้อง เป็นความเชื่อที่อาจนำผู้ปฏิบัติตามไปสู่ความพ้นทุกข์ได้

แต่มีคนจำนวนไม่น้อย ขาดความเชื่อในรูปแบบ เมื่อไม่มีความเชื่อ เขาก็ขาดความรู้สึกผิดชอบ อันเป็นปัจจัยสำคัญของการทำความดี เพราะความรู้สึกผิดชอบเป็นความคิดที่เกิดขึ้นคอยผลักดันให้กระทำความชั่ว และบอกให้รู้ได้ทันทีว่า สิ่งที่เราทำอยู่เป็นสิ่งที่ผิด เป็นการผิดต่อในธรรมโดยแท้

ขณะใดขาดความรู้สึกแบบนี้แล้ว

ก็อาจก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดและเสียหายได้ง่าย

เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคน

ควรเพาะนิสัยรับผิดชอบให้เกิดแก่ตน

การกระทำโดยวิธีนี้ ก็เป็นการปฏิบัติธรรมแบบหนึ่งเหมือนกัน

อาหารเลี้ยงกาย ธรรมะเลี้ยงใจ

มีคนบางคนเข้าใจว่า การกระทำความดี หรือปฏิบัติกิจศาสนานั้น เป็นเรื่องของคนแก่ ส่วนคนหนุ่มสาวนั้นยังไม่จำเป็นต้องทำ เป็นความเข้าใจในรูปนี้ เป็นความเข้าใจที่ผิดพลาด

ธรรมะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนทุกเพศทุกวัย
เหมือนกับอาหารสำหรับหล่อเลี้ยงร่างกาย เป็นสิ่งจำเป็นแก่ทุกคน
ถ้าร่างกายของใครขาดอาหารก็คงถึงแก่ความตาย
ธรรมะเป็นอาหารหล่อเลี้ยงใจ

ใจของใครขาดธรรมะ เขาก็คงเป็นอยู่แบบคนที่ตายแล้ว

การตายในขณะที่เป็นอยู่ เป็นการตายที่ร้ายแรงกว่าการตายของคนตายจริงๆ เพราะคนตายจริงๆ ไม่ได้โทษแก่ใคร แต่คนตายยังเป็นอยู่ เพราะขาดคุณความดีนั้น เป็นภัยต่อสังคมมาก จึงเป็นการตายที่น่ากลัว โดยแท้ ชีวิตที่ต้องการอยู่อย่างคนเป็นจึงต้องมีธรรมะประจำใจ ธรรมะเป็นเกราะป้องกันมิให้เราตกไปสู่ความชั่วทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

ธรรมะละความคะนอง

ได้ยินเพลง ชิงช้าม้าตีกอง
เป็นไม่ได้ คะนองทุกที

ม้ายกศอกด้วยขังเตียน
คนยกศอกด้วยธรรมะ

อีกประการหนึ่งการกระทำความชั่ว ย่อมเกิดแก่คนทุกเพศทุกวัย ถ้าหากเขาไม่มีเครื่องห้ามเครื่องกั้นแล้ว ความลำบากก็เกิดแก่เขาได้ง่าย โดยเฉพาะคนหนุ่มสาวจิตใจกำลังศึกคะนองร้อนแรง ถ้าเอนไปในทางดีก็ดีนัก ถ้าเอนไปในทางชั่วก็ชั่วนัก แต่ส่วนมากมักเอนไปในทางที่ชั่ว เพราะ**ธรรมชาติของใจคน มีปกติเอนไปในทางต่ำอยู่เสมอ** ยิ่งขาดการห้ามด้วยแล้วก็ไปกันใหญ่ ประตุน้ำคะนองที่ขาดสารทิบังคับ

ม้าที่กำลังคะนองและพยศ
ต้องการมีขังเหียนและความญำผู้จับขังเหียนไว้ ฉันทไฉน
คนหนุ่มสาวที่กำลังคะนอง
ก็ควรที่จักมีสิ่งสำหรับขังค้ำไว้ ฉันทนั้น
ก็สิ่งนั้นไม่มีอะไรดีไปกว่า **“ธรรมะ”** ในทางศาสนา

คนก่อกรรม เพราะขาดธรรมรั้งใจ

จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่หนุ่มสาวในสมัยนี้ จักนำตนเข้าหาพระกัมมเสียบ้าง ไม่อย่างนั้นมารร้ายจักจูงท่านไปสู่ทางร้าย ซึ่งมีตัวอย่างปรากฏอยู่อย่างชุกชุมในสมัยนี้ อันเป็นผลจากการขาดความสนใจในธรรมะ เป็นคนนับถือศาสนากันแต่เพียงชื่อเท่านั้น

คนหนุ่มสาวยังมีหวังที่จะอยู่ไปในโลกอีกนานปีมากกว่าคนแก่ และจักมีโอกาสได้กระทำความดีแก่โลกมากขึ้นไปอีก ความจำเป็นในการแสวงหาหลักทางใจจึงมากกว่าคนแก่เป็นธรรมดา

**คนไม่มีหลักศาสนาในใจ
เป็นคนปราศจากเครื่องยึดเหนี่ยว
เขาอาจทำผิดทำเสียเมื่อไรก็ได้**

ในเรือนจำนักโทษส่วนมากเป็นคนหนุ่ม คนแก่มีแต่น้อย นี้ก็เนื่องมาจากคนแก่ทำนมีธรรมะรั้งใจ ส่วนคนหนุ่มขาดคุณธรรมรั้งใจ จึงก่อกรรมทำชั่วได้มาก

ธรรมะทำให้เป็นมนุษย์สมบูรณ์

ถ้าหากท่านไม่อยากเป็นทุกข์ จงหันเข้าหาธรรมะกันเถอะ เพราะถ้าไม่เข้าหาธรรมะ อธรรมก็จะเข้าจับใจของท่าน อธรรมกับอธรรมให้ผลต่างกัน คือ

ธรรมจะนำตนไปสู่สถานที่ดี อธรรมนำตนไปสู่สถานที่ยั่ว

ท่านขออย่างไรนั้นก็เลือกเอาเอง

นึกว่าท่านคงไม่เลือกอธรรมแน่ๆ

เพราะใจของท่านยังปรารถนาความสุขความเจริญอยู่

จึงหวังว่า ท่านคงเลือกเอาธรรมะเป็นฝ่ายดี

เป็นฝ่ายที่ทำให้ท่านเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์

การที่เราเรียกกันว่ามนุษย์นั้น
ย่อมหมายถึงร่างกายและจิตใจ
อันอาศัยกันอยู่ ตั้งคำว่า
กายกับใจ ประกอบกันเข้า
คำว่า “คน” จึงเกิดขึ้น
ถ้ามีกาย ไม่มีใจ
หรือมีแต่ใจ ไม่มีกาย
ก็หมดความเป็นคน
ทั้งสองอย่าง
ต้องอาศัยรวมกันเป็นอยู่เสมอ

